

Handläggare
Madeleine Duggin
Telefon: 08-50835881
Katarina Bexar
Telefon 08-50835897

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 18 juni 2019

Ärende 10

Förslag till inriktning för Stockholms stads integrationspakt

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna bilagt förslag till inriktning för Stockholms stads integrationspakt.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att överlämna förslaget till kommunstyrelsen.

Karin Eriksson-Bech
tillförordnad förvaltningschef

Christina Wattjersson
avdelningschef
Jobbtorg Stockholm

Bengt Jönsson
avdelningschef
Vuxenutbildning Stockholm

Sammanfattning

I Stockholms stads budget för 2019 har Arbetsmarknadsnämnden fått i uppdrag att initiera en integrationspakt med näringslivet och andra berörda offentliga verksamheter. Uppdraget är formulerat:

- *initiera en integrationspakt i samverkan med näringslivet och berörda offentliga verksamheter med fokus på insatser som mentorskap, förebilder, integration och fler arbetstillfällen för människor med utländsk bakgrund*
- *inom ramen för integrationspakten inrätta ett yrkesmentorsprogram för nyanlända för att underlätta etableringen på den svenska arbetsmarknaden*

Med utgångspunkt i uppdraget har arbetsmarknadsförvaltningen utformat ett förslag till inriktning för Stockholms stads integrationspakt, förslaget presenteras i sin helhet i Bilaga 1.

Syftet med integrationspakten ska vara att samla aktörer i Stockholm för att tillsammans verka för att fler stockholmare ska etableras på arbetsmarknaden och för att arbetsmarknadens efterfrågan på arbetskraft ska tillgodoses. När nyanlända lämnar etableringsprogrammet ska det finnas vägar till arbete eller studier.

Målet med integrationspakten ska vara att:

- korta vägen till arbete, svenska språket och till försörjning genom eget arbete för att fler stockholmare ska få möjlighet att leva självständiga liv och förverkliga sina livsdrömmar
- möta arbetsgivares utmaningar med att hitta arbetstagare med efterfrågad kompetens
- stärka integrationen i Stockholm genom att fler deltar i arbetslivet och försörjer sig genom eget arbete.

I integrationspakten ska företag och verksamheter oavsett storlek ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Alla aktörer som ansluter sig ska kunna göra det utifrån sina premisser och behov, men en förutsättning för att delta är att de åtar sig att bidra med konkreta mål och aktiviteter för att främja etableringen av fler stockholmare på arbetsmarknaden och därmed stärka integrationen i Stockholm. Samtidigt får aktörerna då också del av de möjligheter som pakten skapar ur ett näringslivsperspektiv.

Initialt har fem konkreta aktiviteter/anslutningsformer tagits fram: Jobbpartner, Stockholmsmentor, Advisory Board, Social klausul i upphandling samt Innovationsträffar. Till varje aktivitet har också ett antal mätbara resultat arbetats fram, vilka löpande kommer att sammanställas, analyseras och redovisas. Målgruppen för insatser och aktiviteter inom integrationspakten ska primärt vara nyanlända, men även andra prioriterade grupper som är i behov av mer stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden kommer att kunna gynnas. Allt efter hur staden utvecklas och behov skiftar ska också integrationspaktens innehåll och aktiviteter kunna anpassas och utvecklas.

Integrationspakten ska skapa mervärden för alla parter och resultatet konkretiseras i effekter som stärker individernas integrationsprocesser och företagens utveckling genom att:

- nyanlända snabbare etableras på arbetsmarknaden
- kompetensbehoven på arbetsmarknaden bättre tillgodoses
- matchningen på arbetsmarknaden blir effektivare
- fler arbetstillfällen för stockholmare som saknar jobb skapas.

Bakgrund

På arbetsmarknaden i Stockholm finns en paradox. Samtidigt som efterfrågan på arbetskraft både i ett långsiktigt perspektiv och utifrån mer kortsiktiga prognoser är hög, så har företag problem med att i tillräcklig utsträckning hitta arbetsökande med efterfrågad kompetens. Enligt arbetsförmedlingens prognos *Var finns jobben? Bedömning för 2019 och på fem års sikt* förväntas det pedagogiska yrkesområdet samt yrken inom hälso- och sjukvård ha stora behov av arbetskraft både nu och på fem års sikt. Detsamma gäller för flertalet yrken inom bygg och anläggning, data/it och tekniskt och naturvetenskapligt arbete. Behovet av arbetskraft inom utbildning och vård och omsorg syns även i mer långsiktiga prognoser som *Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF5 2050*.

Antal nyanlända i Stockholms stad

I december 2018 var 6 400 nyanlända personer inskrivna i Arbetsförmedlingens verksamheter i Stockholms stad, varav ca 3700 deltog i etableringsprogrammet. Under 2019 beräknas Stockholms stad ta emot 1 188 anvisade från Migrationsverket (ABO och kvotflyktingar). Vidare beräknas 1 592 personer med uppehållstillstånd komma att själv bosätta sig i staden (EBO) inklusive anhöriga. Det innebär att ungefär 2 484 nya stockholmare under 2019 tillhör gruppen nyanlända enligt Arbetsförmedlingens definition.

Arbetslösa i Stockholms stad

Arbetslösheten i Stockholm har det senaste året legat stabilt på omkring 6 procent (enligt arbetsförmedlingens data av öppet arbetslösa inklusive sökandes i program). Skillnaderna är dock stora mellan olika grupper. Personer med utländsk bakgrund är i högre grad arbetslösa än inrikes födda, särskilt tydligt är det bland kvinnor. En faktor som är av stor betydelse för etablering på arbetsmarknaden är utbildningsbakgrund och antal år i utbildning, kortutbildade har svårare att etablera sig och stanna kvar på arbetsmarknaden. Unga som ännu inte kommit in på arbetsmarknaden och personer med någon form av funktionshinder är också exempel på grupper som har lägre etableringsgrad och svårare att stanna kvar på arbetsmarknaden.

Enligt data från Arbetsförmedlingen var omkring 29.000 personer i Stockholm i december månad öppet arbetslösa (inkl. sökande i program) av dessa var 17.800 utrikesfödda.

Ärendet

I stadens budget för 2019 finns följande mål: ”I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort”. Som ett led i att uppfylla målet och för att möta de utmaningar som Stockholms stad, näringslivet och andra offentliga aktörer står inför har kommunfullmäktige tagit initiativ till en integrationspakt mellan olika aktörer i staden. I stadens budget för 2019 har Arbetsmarknadsnämnden fått i uppdrag att initiera en integrationspakt med näringslivet och andra berörda offentliga verksamheter.

Integrationspakten ska vara en aktiv och levande mötesplats mellan politik och näringsliv, en arena där medlemmarna samlas kring möjligheterna. Integrationspakten ska verka för att både påskynda arbetet med etableringen av nyanlända i Stockholm och för att skapa fler arbetstillfällen för personer med utländsk bakgrund. Genom aktiva åtaganden ska utmaningar konkretiseras, nya lösningar prövas, existerande strategier utmanas, nya samarbeten testas, kvarstående hinder identifieras och överbryggas.

Arbetet ska genomföras i samarbete med Stockholm Business Region och i samråd med kommunstyrelsen. I budgeten är uppdragsbeskrivningen formulerad:

- *initiera en integrationspakt i samverkan med näringslivet och berörda offentliga verksamheter med fokus på insatser som mentorskap, förebilder, integration och fler arbetstillfällen för människor med utländsk bakgrund*
- *inom ramen för integrationspakten inrätta ett yrkesmentorsprogram för nyanlända för att underlätta etableringen på den svenska arbetsmarknaden*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningens Utvecklings- och utredningsstab samt inom Jobbtorg Stockholms verksamhetsområde arbetsgivarsamverkan. Ärendet har utarbetats i samråd med SBR samt med kommunstyrelsens förvaltning.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Med utgångspunkt från uppdragen i stadens budget för 2019 har Arbetsmarknadsförvaltningen utarbetat föreliggande förslag på inriktning för stadens integrationspakt. (Förslaget redovisas i sin helhet i bilaga 1).

I integrationspakten ska företag och verksamheter oavsett storlek ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Med få undantag ska branscher och sektorer kunna delta, mötas och samverka med staden, varandra och andra offentliga verksamheter. Alla aktörer som ansluter sig ska kunna göra det utifrån sina premisser och behov, men en förutsättning är att de åtar sig att bidra med konkreta mål och aktiviteter för att främja etableringen och integrationen av fler stockholmare på arbetsmarknaden.

Deltagande aktörer

Aktörer inom branscher med nuvarande eller kommande brist på arbetskraft, samt företag som tillhandahåller rekryteringstjänster i Stockholm blir alla viktiga medlemmar av integrationspakten. Pakten ska också vara öppen för aktörer som redan idag arbetar med integrationshöjande insatser och kan bidra med erfarenheter och goda idéer. Vidare är statliga myndigheter i Stockholm så som till exempel Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan centrala aktörer. Även civilsamhällesorganisationer ska kunna delta.

I integrationspakten är också Stockholms stad som arbetsgivare en viktig medlem. Genom att gå in i pakten med en ambitiös avsiktsförklaring och en hög nivå av deltagande kan staden som arbetsgivare fungera som en förebild och ett gott exempel.

Stockholms stads bolag kommer alla att bjudas in att ansluta sig till integrationspakten, men Stockholm Business Region med sin täta samverkan med näringslivet och upparbetade företagsnätverk blir en särskilt viktig medlem.

Befintliga leverantörer till staden kan även komma att bjudas in att ansluta sig till integrationspakten. Med redan upphandlade leverantörer finns etablerade kontakter och relationer som kan tas tillvara och utvecklas.

Anslutning och uppföljning

Utifrån den ambitionsnivå och de åtaganden som en aktör är villig att göra skapas en individuellt anpassad avsiktsförklaring som signeras vid specifika signeringstillfällen.

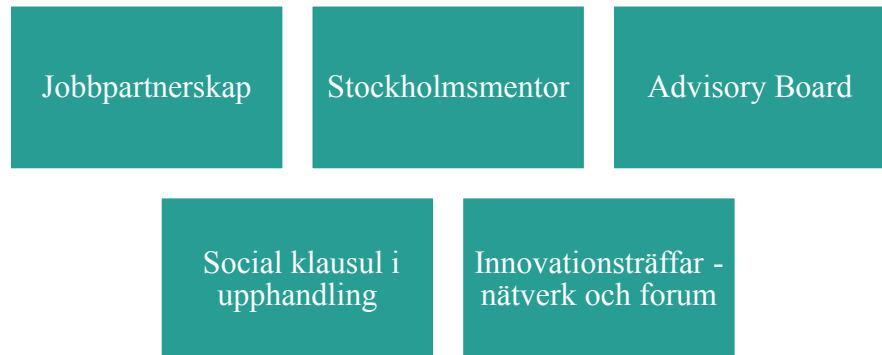
Årliga avstämningar görs med respektive medlem för att säkerställa aktiviteten hos både medlem och staden. För att bättre säkerställa att avsiktsförklaringar och realitet överensstämmer bör en avsiktsförklaring vara tidsbestämd och kunna revideras om förutsättningar eller ambitionsnivåer hos parterna skiftar över tid.

Målgrupper

Integrationspaktens insatser och aktiviteter är i enlighet med uppdraget i huvudsak riktade mot nyanlända. Som nyanländ i Stockholm ska det finnas många möjligheter att etableras och integreras både i staden och på arbetsmarknaden. I ett bredare perspektiv kommer dock fler målgrupper som är i behov av insatser och stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden att kunna gynnas av integrationspakten. Kvinnor och män med utländsk bakgrund som ännu inte etablerat sig på arbetsmarknaden, kortutbildade och personer med någon form av funktionsnedsättning som behöver mer stöd för att komma in på arbetsmarknaden är exempel på sådana prioriterade målgrupper.

Förvaltningens förslag innebär att integrationspakten ska innehålla konkreta aktiviteter för företag och verksamheter att ansluta sig till. Det ska gå att välja mellan aktiviteterna och varje anslutande aktör ska kunna välja en eller flera aktiviteter i sin avsiktsförklaring. Förvaltningen arbetar tillsammans med varje anslutande aktör fram vilka delar som ska ingå i varje enskild medlems avsiktsförklaring. Stockholm är en levande stad och allt efter hur staden utvecklas och behov skiftar kommer också integrationspaktens innehåll och aktiviteter att anpassas och utvecklas.

Initialt förslås integrationspakten att bestå av följande fem aktiviteter:

Mått på resultat

Utifrån integrationspaktens inriktning och innehåll har arbetsmarknadsförvaltningen tagit fram mått på resultat för varje aktivitet, dessa kommer löpande att sammanställas, analyseras och redovisas som ett underlag och komplement till årligen sammanställda redovisningar av resultat.

Resultat Jobbpartnerskap

- Antal tecknade Jobbpartnerskap
- Antal erbjudna arbetstillfällen
- Antal tillsatta arbetstillfällen redovisat på kön, ålder och om tillhör etableringsprogrammet
- Antal erbjudna APL platser
- Antal tillsatta APL platser redovisat på kön, ålder och om tillhör etableringsprogrammet
- Antal erbjudna praktikplatser till vuxna nyanlända, redovisat på kön och ålder
- Antal tillsatta praktikplatser till vuxna nyanlända, redovisat på kön och ålder
- Antal erbjudna praktikplatser till unga nyanlända (16-29år), redovisat på kön och ålder
- Antal tillsatta praktikplatser till unga nyanlända (16-29år), redovisat på kön och ålder
- Antal rekryteringstillfällen
- Antal studiebesök
- Antal erbjudna extrajobb till unga nyanlända (16-29år), redovisat på kön och ålder
- Antal tillsatta extrajobb till unga nyanlända, redovisat på kön och ålder
- Antal övriga aktiviteter

Stockholmsmentor

- Antal yrkes- och arbetslivsmentorer
- Antal språk- och arbetslivsmentorer
- Antal ungdomsmentorer
- Antal matchade adepter till respektive mentorsprogram fördelat på kön, ålder och om tillhör etableringsprogrammet

- Advisory Board
- Antal träffar
- Antal deltagande företrädare från näringslivet, fördelat på bransch

Social klausul i upphandling

- Antal upphandlingar där krav på sysselsättningsfrämjande insatser ställs
- Antal upphandlingar där krav med dialog tillämpas
- Antal upphandlingar där krav med platser tillämpas
- Antal erbjudna arbetstillfällen fördelat på kön, ålder och om tillhör etableringsprogrammet
- Antal tillsatta arbetstillfällen fördelat på kön, ålder och om tillhör etableringsprogrammet

Innovationsträffar

- Antal genomförda innovationsträffar
- Antal medverkande företag och branscher
- Antal presenterade innovationsinitiativ

För kunna mäta effekten av innovationsträffarna kompletteras resultaten med kvalitativ uppföljning och analys.

Kommunikation och initial spridning av integrationspakten

Arbetsmarknadsförvaltningen kommer att löpande informera om och kommunicera arbetet med integrationspakten i syfte att successivt bredda antalet aktörer som ansluter sig. För att stadens redan etablerade samverkanspartners från start ska få möjlighet att ingå i integrationspakten kommer inbjudan bland annat att gå ut till samtliga branschorganisationer och företag som idag har partnerskap med arbetsmarknadsförvaltningen. Likaså kommer stadens egna bolag att bjudas in. Genom Stockholm Business Region kommer inbjudan att gå ut till företag i deras företagsnätverk och nyetablerade företag kommer att få information och erbjudande om att ingå i integrationspakten.

Resursbehov och ekonomi

I Arbetsmarknadsnämndens ärende ” Underlag för budget 2020 med inriktning 2021 och 2022” har nämnden redovisat beräknade kostnader för arbetet med integrationspakten för 2020.

Löpande utveckling

För att integrationspakten ska vara fortsatt uppdaterad och aktuell över tid behöver det vara möjligt att enkelt koppla samman pakten med nya verksamheter såväl inom staden som externt samt att nya arbetssätt och aktiviteter ska kunna utvecklas över tid. Utifrån detta ser arbetsmarknadsförvaltningen att det finns behov av ett löpande utvecklingsarbete för att se över hur integrationspaktens innehåll ska utvecklas i takt med att Stockholm utvecklas.

Jämställdhetsanalys

Utrikes födda kvinnors deltagande i arbetskraften i Sverige är väsentligt lägre än för utrikes födda män och inrikes födda kvinnor. Utrikes födda mäns arbetskraftsdeltagande är lägre än inrikes födda mäns. Genom integrationspakten ska dessa förhållanden uppmärksammas och aktivt motverkas. Resultat och deltagande inom integrationspakten kommer att redovisas med könsuppdelad statistik och jämställdhetsanalyser ska tillämpas i paktens löpande uppföljningar och rapporter.

Inom integrationspakten ska det finnas möjligheter att uppmärksamma, analysera och samverka kring jämställdhetsarbete. För enskilda företag är jämställdhetsarbete en viktig aspekt för att bättre kunna möta rådande och eller kommande kompetensbehov.

Stockholms stad som samordnare av integrationspakten ska aktivt arbeta för att både företag och enskilda deltagare, där det är möjligt, ska uppmuntras och utmanas i stereotypa föreställningar i rekryteringsarbetet och i den enskildes val.

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar godkänna bilagt förslag till inriktning för Stockholms stads integrationspakt och överlämnar detta till kommunstyrelsen.

Bilaga

1. Inriktning för Stockholms stads integrationspakt